

PIECI GADI KALPIŅŠ BIJU

Deja 12 metām un 1 puisism

Jāņa Ērgļa horeogrāfija un apraksts
Valda Zilvera mūzika

„Pieci gadi kalpiņš biju” ir sīzētiska deja. Dejas horeogrāfiskā leksika sacerēta atbilstoši tautas mūzikas apdarei. Tajā izmantoti latviešu dejas pamatsolji – skrējiena solis, polkas solis, lēcieni un pārlēcieni, kā arī oriģinālas soļu kombinācijas. Puisim nepieciešams uzvilkt mugurā, vienu uz otra virsū, 3 pusgaros svārkus.

Deja pirmo reizi iestudēta TDA „Teiksma”.

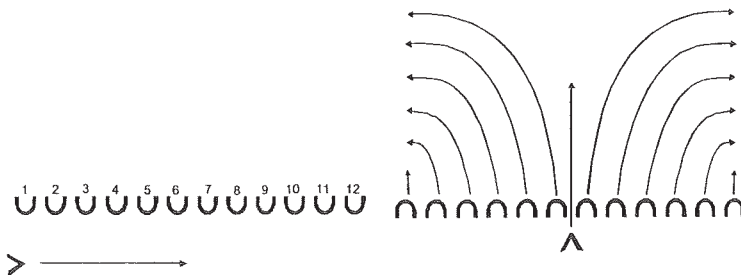
Dejai 10 gājieni, taktmērs – 2/4.

Uznāciens

(Ievads / 12 t.)

- 1. – 4.t. Pauze
- 5. – 8.t. Skatuves centrā saskrien meitas meklēdamas puisi
- 9. – 12.t. Meitas, ierauga puisi iznākam, saskrien vienā līnijā skatuves priekšplānā.

1.zīm. 2.zīm.

Pirmais gājieni

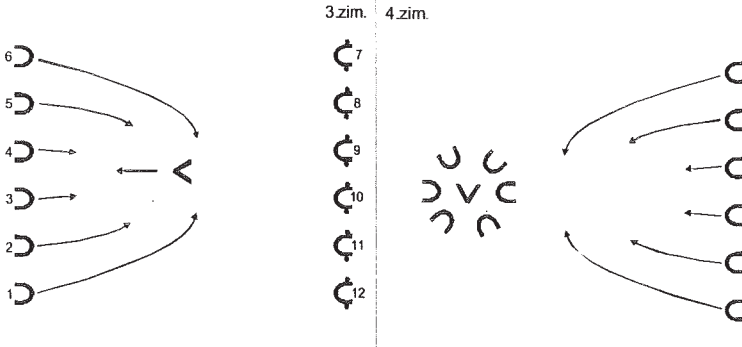
(1 / 32. t.)

- 1. – 4.t. Solists, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus un 2 polkas soļus. Meitas izpilda 2 reizes 1. kustību (1.zīm.).
- 5. – 8.t. Solists, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus un 2 polkas soļus. Meitas izpilda 4 skrējiena soļus 2. zīm. bultu norādītā virzienā un

skatuves malā kustības virzienā izpilda 1. kustības 1.t. un ar 3 skrējiena soļiem, griežoties pa labi, pagriežas pret skatuves vidu (3. zīm.).

9. – 10.t.

Solists, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus (3. zīm.). Kreisās puses meitas, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus 3. zīm. bultu norādītā virzienā. Rokas brīvi gar sāniem. Labās puses meitas, stāvēt uz vietas II kāju pozīcijā izgrozās pa labi, pa kreisi auguma svaru pārnēsot uz kreisā pēc tam uz labās kājas.

11. – 12.t.

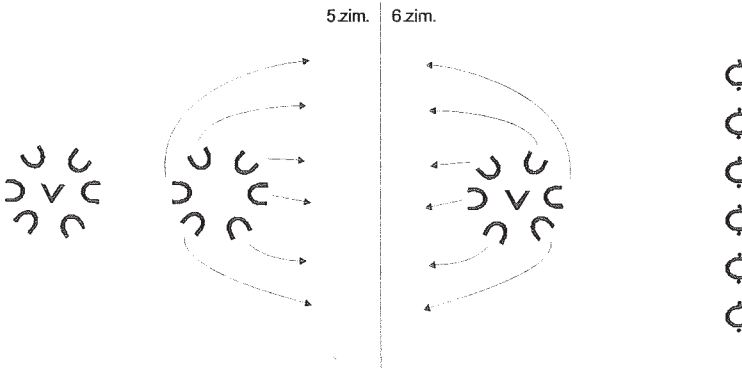
Solists dejo 2 polkas soļus (4. zīm.). Kreisās puses meitas izpilda 2. kustības 1. – 2.t. darbību. Labās puses meitas, dejo 4 skrējiena soļus 4. zīm. bultu norādītā virzienā.

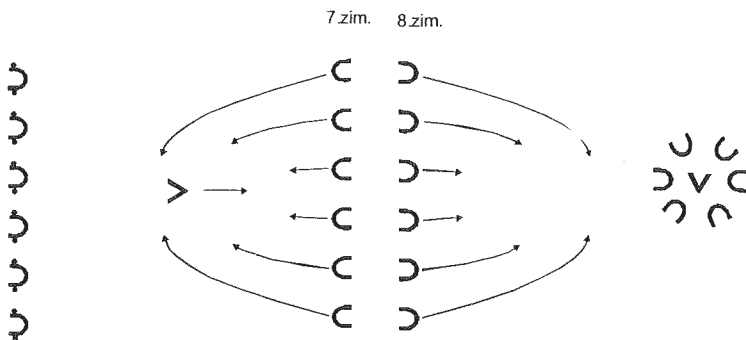
13. – 14.t.

Solists dejo 2 polkas soļus (4. zīm.). Kreisās puses meitas izpilda 2. kustības 3. – 4.t. darbību. Labās puses meitas, dejo atmuguriski 4 skrējiena soļus 5. zīm. bultu norādītā virzienā.

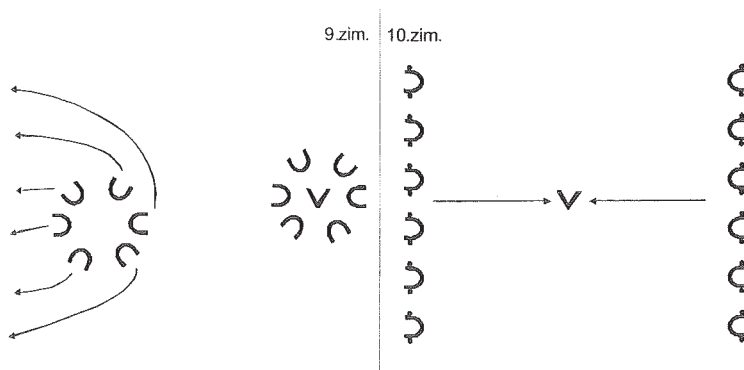
15. – 16.t.

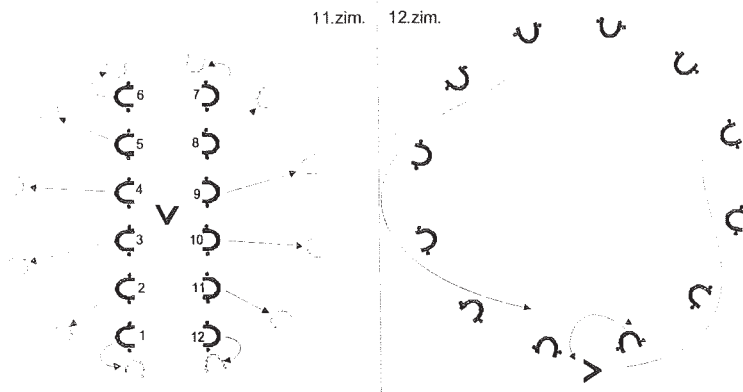
Solists, ar 4 skrējiena soļiem, dejo uz skatuves vidu. Kreisās puses meitas, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus atmuguriski 6. zīm. bultu norādītā virzienā. Rokas brīvi gar sāniem. Labās puses meitas, stāvēt uz vietas II kāju pozīcijā izgrozās pa labi, pa kreisi auguma svaru pārnēsot uz kreisā pēc tam uz labās kājas.

17. – 18.t. Solists, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus (7. zīm.). Labās puses meitas, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus 7. zīm. bultu norādītā virzienā. Rokas brīvi gar sāniem. Kreisās puses meitas, stāvot uz vietas II kāju pozīcijā izgrozās pa labi, pa kreisi auguma svaru pārnesot uz kreisā pēc tam uz labās kājas.
19. – 20.t. Solists dejo 2 polkas soļus (8. zīm.). Labās puses meitas izpilda 2. kustības 1. – 2.t. darbību. Kreisās puses meitas, dejo 4 skrējiena soļus 8. zīm. bultu norādītā virzienā.
21. – 22.t. Solists dejo 2 polkas soļus (9. zīm.). Labās puses meitas izpilda 2. kustības 3. – 4.t. darbību. Kreisās puses meitas, dejo atmuguriski 4 skrējiena soļus 9. zīm. bultu norādītā virzienā.
23. – 24.t. Solists, ar 4 skrējiena soļiem, dejo uz skatuves vidu. Labās puses meitas, sākot ar labo kāju, dejo 4 skrējiena soļus atmuguriski pie labās malas kulisēm. Rokas brīvi gar sāniem. Kreisās puses meitas, stāvot uz vietas II kāju pozīcijā izgrozās pa labi, pa kreisi auguma svaru pārnesot uz kreisā pēc tam uz labās kājas.
25. – 26.t. Solists izpilda 2. kustības 3. – 4.t. darbību. Meitas, ar 2 tricīnpoalkas soļiem dejo 10. zīm. bultu norādītā virzienā.
27. – 28.t. Solists izpilda 2. kustības 3. – 4.t. darbību sākot ar kreiso kāju pa kreisi. Meitas, ar 2 tricīnpoalkas soļiem dejo 10. zīm. bultu norādītā virzienā un nonāk kā parādīts 11. zīm.

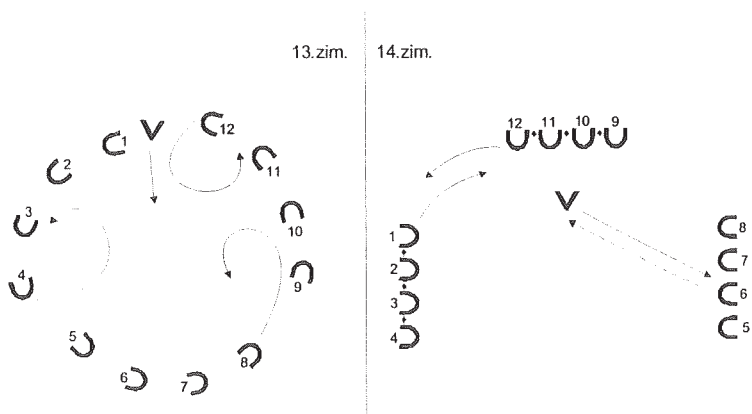

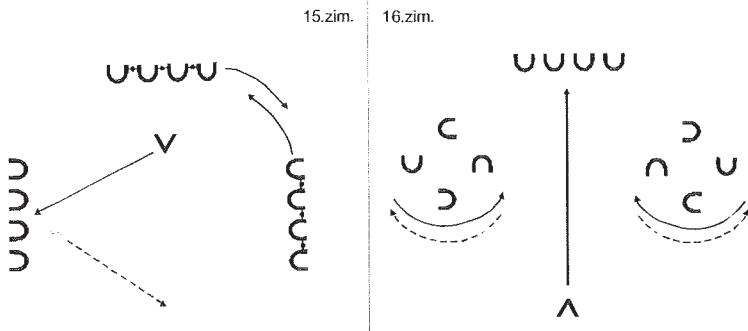
29. – 30.t. Solists izpilda 2. kustības 3. – 4.t. darbību. Meitas izpilda 1. kustību virzoties 11. zīm. bultu norādītā virzienā.
31. – 32.t. Solists, ar 4 skrējiena soļiem, dejo uz skatuves priekšplānu. Meitas izpilda 1. kustību virzoties 11. zīm. bultu norādītā virzienā.

Otrais gājiens

(II / 32. t.)

1. – 32.t. Solists ar 64 skrējiena soļiem mūk no meitām DCV un dejo $2\frac{1}{2}$ apļus (12. zīm. bultu norādītā virzienā). Meitas, ar tricīnpoalkas soli dejo uz vietas un tajā brīdī, kad puisis paskrien garām meitai, tā stājas virknes galā un ar skrējiena soli sāk ķert puisi. Rokas brīvi vērē gar sāniem. No 29. – 32.t. ar 8 skrējiena soļiem meitas apdejo nelielu apli (13. zīm. bultu norādītā virzienā) un nonāk kā parādīts 14. zīm.

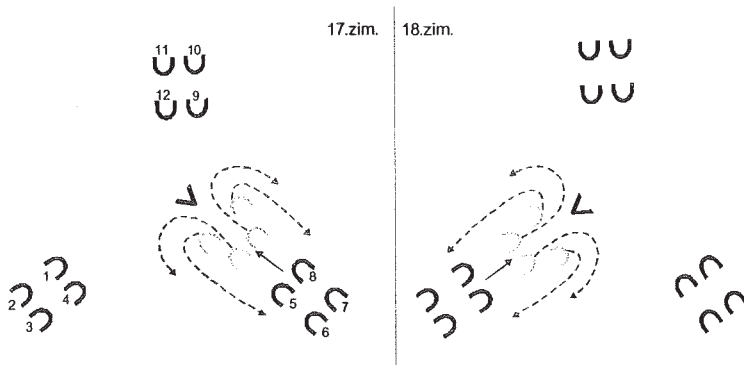

Trešais gājiens

(III / 24. t.)

1. – 4.t. Solists izpilda 3. kustību 14. zīm. nepārtrauktu bultu norādītā virzienā. 5.; 6.; 7. un 8. meita izpilda, pa labi griežoties vienu apli, 6. kustību 4 reizes. 1.; 2.; 3. un 4. meita sākot ar kreiso kāju – 12.; 11.; 10. un 9. meita sākot ar labo kāju, virzoties 14. zīm. bultu norādītā virzienā, izpilda 6. kustību 3 reizes. 4.t. šīs meitas apstājas un vēro, ko dara solo puisis ar . 5.; 6.; 7. un 8. meitu.
5. – 6.t. 5.; 6.; 7. un 8. meita velk nost puisim pusgaros svārkus. 1.; 2.; 3. un 4. meita sākot ar labo kāju – 12.; 11.; 10. un 9. meita sākot ar kreiso kāju, izpilda 6. kustību 2 reizes un atgriežas gājiena sākuma pozīcijā.
7. – 8.t. Solists izpilda 4. kustību 14. zīm. pārtrauktu bultu norādītā virzienā. 5.; 6.; 7. un 8. meita tur rokās pusgaros svārkus aiz piedurknēm un uz vietas izpilda 6. kustību 2 reizes. 1.; 2.; 3. un 4. meita – 12.; 11.; 10. un 9. meita, izpilda 6. kustību 2 reizes un atgriežas gājiena sākuma pozīcijā.
9. – 12.t. Solists izpilda 3. kustību 15. zīm. nepārtrauktu bultu norādītā virzienā. 1.; 2.; 3. un 4. meita izpilda, pa labi griežoties vienu apli, 6. kustību 4 reizes. 5.; 6.; 7. un 8. meita sākot ar labo kāju (rokās pusgarie svārkī) – 12.; 11.; 10. un 9. meita sākot ar kreiso kāju, virzoties 15. zīm. bultu norādītā virzienā, izpilda 6. kustību 3 reizes. 4.t. šīs meitas apstājas un vēro, ko dara solo puisis ar 1.; 2.; 3. un 4. meitu.
13. – 14.t. 1.; 2.; 3. un 4. meita velk nost puisim pusgaros svārkus. 5.; 6.; 7. un 8. meita sākot ar kreiso kāju – 12.; 11.; 10. un 9. meita sākot ar labo kāju, izpilda 6. kustību 2 reizes un atgriežas gājiena sākuma pozīcijā.
15. – 16.t. Solists izpilda 4. kustību 15. zīm. pārtrauktu bultu norādītā virzienā. 1.; 2.; 3. un 4. meita tur rokās pusgaros svārkus aiz piedurknēm un uz vietas izpilda 6. kustību 2 reizes. 5.; 6.; 7. un 8. meita – 12.; 11.; 10. un 9. meita, izpilda 6. kustību 2 reizes un atgriežas gājiena sākuma pozīcijā.

17. – 20.t. Solists izpilda 3. kustību 16. zīm. nepārtrauktu bultu norādītā virzienā. 12.; 11.; 10. un 9. meita izpilda, pa labi griežoties vienu apli, 6. kustību 4 reizes. 5.; 6.; 7. un 8. meita sākot ar kreiso kāju – 1.; 2.; 3. un 4. meita sākot ar labo kāju, turot pusgaros svārkus aiz piedurknēm un mēteļa apakšējiem stūru galiem dejo, 16. zīm. nepārtrauktu bultu norādītā virzienā.
21. – 22.t. 12.; 11.; 10. un 9. meita velk nost puisim pusemēteli. . 5.; 6.; 7. un 8. meita sākot ar kreiso kāju – 1.; 2.; 3. un 4. meita sākot ar labo kāju, turot pusemēteli aiz piedurknēm un mēteļa apakšējiem stūru galiem dejo, 16. zīm. pārtrauktu bultu norādītā virzienā.
23. – 24.t. Solists izpilda 4. kustību virzoties uz skatuves centru. 12.; 11.; 10. un 9. meita tur rokās pusgaros svārkus aiz piedurknēm un uz vietas izpilda 6. kustību 2 reizes. 5.; 6.; 7. un 8. meita – 1.; 2.; 3. un 4. meita, izpilda 6. kustību 2 reizes un turpina virzību pārtrauktu bultu norādītā virzienā.

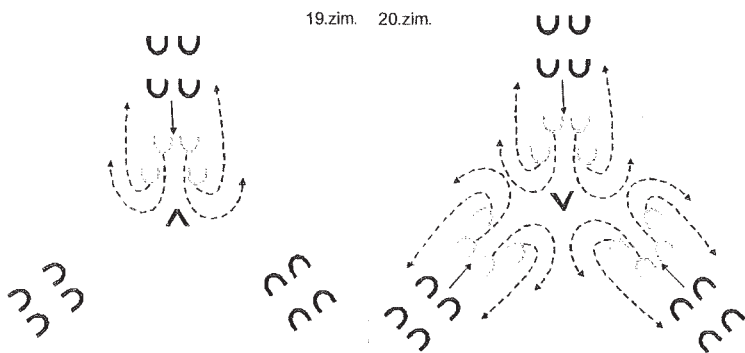

Ceturtais gājieni

(IV / ritms 4.t+16. t.)

1. – 2.t. Solists izpilda 5. kustības 1. – 2.t. darbību. 5.; 6.; 7. un 8. meita, ar 4 skrējiena soļiem, virzās 17. zīm. nepārtrauktas bultas norādītā virzienā, turot pusgaros svārkus aiz piedurknēm un svārku apakšējiem stūru galiem. Pārējās meitas, sākot ar labo kāju, uz vietas dejo 2 tricinpolkas.
3. – 4.t. Solists izpilda 5. kustības 3. – 4.t. darbību. 6. un 7. meita atlaiž mēteli un ar 4 skrējiena soļiem izdejo starp 5.; 8. meitu un atgriežas gājiena sākuma pozīcijā. 5.; 8. meita, svārku piedurknes satver ar otrām rokām un vēzējot caur augšu ar 4 skrējiena soļiem dejo atpakaļ uz gājiena sākuma pozīciju. Pārējās meitas uz vietas dejo 2 tricinpolkas.
4. – 8.t. Solists izpilda 5. kustību (18. zīm.). 1.; 2.; 3. un 4. meita atkārtō gājiena 1. – 4.t. 5.; 6.; 7. un 8. meitu darbību. Pārējās meitas uz vietas dejo 4 tricinpolkas.

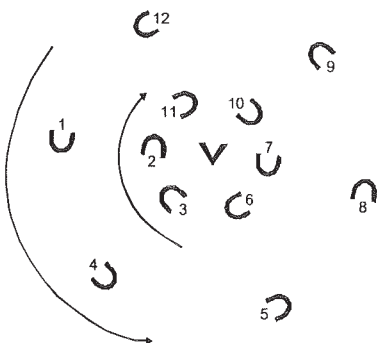
9. – 12.t. Solists izpilda 5. kustību (19. zīm.). 12.; 11.; 10. un 9. meita atkārtō gājiens 1. – 4.t. 5.; 6.; 7. un 8. meitu darbību. Pārējās meitas uz vietas dejo 4 tricīnpoļkas.
13. – 14.t. Solists izpilda 5. kustības 1. – 2.t. darbību (20. zīm.). Visas meitas atkārtō gājiens 1. – 2.t. 5.; 6.; 7. un 8. meitu darbību.
15. – 16.t. Solists izpilda 5. kustības 3. – 4.t. darbību. Visu trīs grupu vadošās pāra meitas ar 4 skrējiena soļiem izdejo ārējā aplī Pārējās , neatlaižot pusgaros svārkus sadodas iekšējā aplī (21. zīm.).
17. – 18.t. Solists izpilda 1. kustību. Visas meitas, ar 4 skrējiena soļiem, dejo 21. zīm. nepārtrauktu bultu norādītā virzienā.
19. – 20.t. Dejojāji izpilda 1. kustību.

Piektais gājiens (V / 24. t.)

1. – 4.t. Solists izpilda 1. kustību 2 reizes. Ārējā apla meitas izpilda 7. kustību. Iekšējā apla meitas izpilda 7. kustību bez grieziens.
5. – 6.t. Solists izpilda 1. kustību. Visas meitas dejo 4 skrējiena soļus.
7. – 8.t. Dejojāji izpilda 1. kustību.
9. – 16.t. Atkārtō gājiens 1. – 8.t. darbību.
- 17.t. Iekšējais aplis apstājas. Pusgaros svārkus solistam pārsviež pāri 6. un 7. meita. Ārējais aplis turpina virzību izpildot skrējiena soli.
- 18.t. Pusgaros svārkus solistam pārsviež pāri 2. un 3. meita. Ārējais aplis turpina virzību izpildot skrējiena soli.
- 19.t. Pusgaros svārkus solistam pārsviež pāri 10. un 11. meita. Ārējais aplis turpina virzību izpildot skrējiena soli.
- 20.t. Solists sapīts pusgaros svārkos stāv. Iekšējā apla meitas izpilda skrējiena soli DCV vienlaicīgi ārējās meitas pieskrien pie tuvākās meitas, kas atrodas iekšējā aplī un satver aiz vidukļa. Augumi noliekti uz priekšu.
21. – 24.t. Meitas izpilda 8 skrējiena soļus DCV.

21.zim.

Coda

(Ritms 4.t. + 11.t.)

1. – 4.t. Meitas izpilda 8 skrējiena soļus DCV.
5. – 15.t. Meitas, brīvi pa visu skatuvi, atsperties no labās kājas, taisa pārlecieni uz kreisās kājas griežoties pa labi 360°. Kombināciju izpilda 11 reizes un 15.t. iedejo kulisēs. Svārkī paliek rokās 3.; 7. un 11. meitai. Solists, nedaudz apreibis no virpuļošanas, cenšas saņemt meitas.

Kustību apraksts

1. kustība

(1 / 2.t.)

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas gar sāniem.

- 1.t. „viens” uz vietas solis ar labo kāju vienlaicīgi kreiso, celī saliektu, ceļ priekšā 90°. Rokās plaša kustība.
„divi” neliels lēcieni uz labās kājas. Labo roku vērē uz priekš, kreiso uz aizmuguri.
2.t. „viens –” kreiso kāju laiž zemē vienlaicīgi labo nedaudz atrauj no grīdas.
„ – i” labo kāju laiž zemē vienlaicīgi kreiso nedaudz atrauj no grīdas.
„dī –” kreiso kāju laiž zemē vienlaicīgi labo , celī saliektu, ceļ aizmugurē. Kreiso roku vērē uz priekš, labo uz aizmuguri. Augums nedaudz noliekts uz priekšu.
„ – vi” pauze

2. kustība

(I / 2.t.)

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas ieliktas sānos.

- 1.t. „viens” liek soli sānos pa labi uz *plie*. Kājas II pozīcijā, auguma svars uz labās kājas, kreisā – sānos celī un pēdā nostiepta.
 „divi” nedaudz izšūpojas labās kājas celī.
2.t. Atkārto kustības 1.t. darbību pa kreisi.
3.t. Sākot ar labo kāju, 2 skrējiena soļi griežoties pa labi vienu apli. Skrējiena laikā kājas lokot celī ceļ uz aizmuguri.
4.t. „viens” pārleciens uz labās kājas vienlaicīgi kreiso, celī saliektu, ceļ priekšā 90°.
 „divi” piesit kreiso kāju.

3. kustība

(III / 4.t.)

solo puisim

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas brīvi gar sāniem.

- 1.t. „viens – ” plašs solis ar labo kāju uz priekšu. Svars uz labās kājas.
 „ – i” atsperoties no labās kājas, neliels lēciens uz vietas vienlaicīgi kreiso kāju pieliek VI pozīcijā. Augumu pagriež $\frac{1}{4}$ pa labi.
 „di – ” plašs solis ar kreiso kāju uz priekšu. Svars uz kreisās kājas.
 „ – vi” atsperoties no kreisās kājas, neliels lēciens uz vietas vienlaicīgi labo kāju pieliek VI pozīcijā. Augumu pagriež $\frac{3}{4}$ pa labi.
2.t. „viens – ”, „ – i” Sākot ar labo kāju, 2 skrējiena soļi griežoties pa labi vienu apli. Skrējiena laikā kājas lokot celī ceļ uz aizmuguri.
 „di – ” pauze.
 „ – vi” piesit labo kāju.
3.t. „viens – ” plašs solis ar labo kāju sānos pa labi. Svars uz labās kājas.
 „ – i” atsperoties no labās kājas, lēciens uz vietas vienlaicīgi kreiso kāju pieliek VI pozīcijā.
 „di – ” plašs solis ar kreiso kāju sānos pa kreisi. Svars uz kreisās kājas.
 „ – vi” atsperoties no kreisās kājas, neliels lēciens uz vietas vienlaicīgi labo kāju pieliek VI pozīcijā.
4.t. „viens – ”, „ – i” Sākot ar labo kāju, 2 skrējiena soļi griežoties pa labi vienu apli. Skrējiena laikā kājas lokot celī ceļ uz aizmuguri.
 „divi” piesit labo kāju.

4. kustība

(III / 7. – 8.t.)

solo puisim

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas brīvi gar sāniem.

- 1.t. „viens –” plašs solis ar labo kāju uz priekšu.
„– i” atsperoties no labās kājas taisa pārlecienu uz kreisās kājas griežoties pa labi 360°
„di – „ plašs solis ar labo kāju uz priekšu vienlaicīgi kreiso kāju aizmugurē ceļ 35°
„– vi” atsperoties no labās kājas taisa lēcieni vienlaicīgi ar kreiso kāju liek soli un labo kāju ceļ aizmugurē 35°.
2.t. „viens –” plašs solis ar labo kāju uz priekšu.
„– i” atsperoties no labās kājas taisa pārlecienu uz kreisās kājas vienlaicīgi labo kāju, ceļ saliektu, ceļ priekšā 90°.
„divi” piesit labo kāju.

5. kustība

(IV / 4.t.)

solo puisim

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas brīvi gar sāniem.

1. – 2.t. Sākot ar labo kāju dejo 2 polkas soļus.
3.t. Uz vietas liels lēciens gaisā atverot kājas II pozīcijā. Rokas gar sāniem vēzē līdz III pozīcijai.
4.t. Atkārti kustības 3.t. darbību.

6. kustība

(III / 1.t.)

kustība meitām

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas ieliktas sānos.

- 1.t. „viens –” solis ar labo kāju uz plie vienlaicīgi kreiso kāju, pēdā nostieptu, fiksē pie labās kājas potītes.
„– i” neliels solis uz kreisā kājas puspēdas vienlaicīgi labo kāju paceļ no grīdas.
„divi” Atkārti kustības 1.t. „viens –”, „– i” darbību.

7. kustība
(V / 4.t.)
kustība mcītām

Sākuma stāvoklis – Kājas VI pozīcijā. Rokas brīvi gar sāniem.

1. – 2.t. Sākot ar labo kāju 4 skrējiena soļi virzoties DCV.
3.t. Izpilda 4.kustības 1.t. „viens –”, „ – i” darbību.
4.t Izpilda 4.kustības 1.t. „di –”, „ – vi” darbību.

Ātri ♩ = 160

Pieci gadi kalpiņš biju.

Tautas mūzika.

Ievads

Measures 1-4: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 5-8: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 9-12: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 13-16: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. Measure 13 is marked with a box containing '1.' and '= 4x'.

Measures 17-20: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 21-24: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. Measure 21 is marked with a box containing '2.'.

Measures 25-28: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 29-32: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 33-43: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. Measure 33 is marked with a box containing '3.' and '= 3x lēnām t.=60-80.' Below measure 33 is the marking 'rit.'

Measures 44-51: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. Measure 44 is marked with a box containing '4.' and 'Ātri ♩ = 160'. There are 'x' marks under some notes.

Measures 52-59: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The melody consists of eighth notes.

Measures 60-67: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. Measure 60 is marked with a box containing '5.'. There is a 'rit.' marking with a diagonal line over measures 61-63.

Measures 68-72: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. Measure 68 is marked 'Coda' with 'x x x x' below it. Measures 69-71 are marked with a box containing '8x'.